

ЗА ЛЕНІНСКІЯ КАДРЫ

№ 4 (16)

19 сакавіка

1936 г.

*Справа Парыжскай Комуны
бясмертна. Сцяг Маркса—
Энгельса—Леніна—Сталіна
высока ўрае над светам!*

Дзень Парыжскай Комуны

Комуна не тільки зруйнувала величезну зазнана бюрократичною машиною буржуазію, але і ажицтво взяла мовою пролетарську диктаторську уладу. Іна отварила армію-завануло революційну сіку-сіку уфронювана пролетаріяту. Але тільки декілька тидня у зброєні парвєські протєстєрї мєт тємє-мєтєм уладу ў свєх руках. Французькоя буржуазія, падтримавшє материяльнє буржуазий германскєт і маральнє буржуазий усяю-усяю, забрала ўсє свєє сімє, каб зїїгнєчє Парижськє асємблє, затємє не ў крємє рабочєх іх жєн і дїтєчє.

Парижская Коммуна была уничтожена. Старые классы лад были уничтожены.

Владимир Івлич писав, що «своє пам'ятне маршувало плади блукаючи переможо». Пролетаріяты синулись на пошурі: замість того, каб прыступіць да «экспропріяцыі експропріятары». Ён захастаўся марамі аб устанавленні вышэйшай справядлівасці ў крадзе, аб ядн. ўвазны агульна-нацыянальнай здачай; такія напрыклад, устанавы, які быты не былі фактам... Другая памылка залішня выкадушнасць пролетарыята: треба было знішчыць сваіх ворагаў, а ён стараўся маральна ўплываць на іх, пагарджаў значэннем чыста ваенных дзеянняў у грамадзянскай вайне, ё замість того, каб рашучым наступленнем на Версаль уцяпляць сваю перамогу ў Парыжы, ён марудзіў і даў час версальскаму ураду сабраць дэпныя сілы і падрыхтавацца да крывавага майкага чыняня».

«Гром парижських гармат, — писав Ленін, — розбудить опануїх глибоким сном саміа адвєдєлєна самє пролєтарєята і фондє дєлє штуршєк дєлє ўмєщєнєчє рєволюцїєнє-соцїєлїстєчєнєй прєдєдєлєнє. Вєсь чєлєк справє Комунє нє чємєрєлє; нєнє дєлє чєлєкє чєлє жївє ў комєнєнєм з нєдє. Справє Комунє — чєтє справє соцїєлєнєй рєволюцїє, справє лєнїнєчє пєдїстєчєнє, а і єкємєнїчєнєчє вїзвєлєнєнє прєдєлєнєчєнєчєтє справє пролєтарєята ў єнєгє свєтє. І ў гєтєм єнєєє нєнє бєсчємєтєнє».

Дзень Паражэскай Гомуны павінен янапамінаць усім нам аб нашых асаблівых у адносінах да нашых брацёр у краінах фашысцкай дэктатэры, у адносінах да паднявольных працоўных у кал. іх і ў поўнамоцных сусветнага імях іх. Мы павінны напружыць усе сілы, мабілізаваць усе нашы рэзервы, і ў першую чаргу нашы адуцы, гэта, ліквідаваць нашы недахопы, падняць моўную работу на вышэйшы тых задач, якія высюбав жывародная і ўнутраная асцягоўка.

Шаєбнае наступленне фанімама на рабочы клас, рост рэвалюцыйнай эагэргі рабочых у краінах ітагалі, рост казёмай швэйспэлі ілаханкавага падрыхтоўка імплэрыялістамі Японіі. Германія посылі ваеннай інтэрвенцыі супроць бацькаўшчыны пролетарыята і ірацоўшчы ўсёго свету, супроць СССР, — усё гэта ставіць перад намі задатку — акацыяцый на справе ўказан — не нашага геніяльнага прадзідыра таварыша Сталіна: «Быць верным да канца справе пролетарскага інтэрнацыяналізма, справе брацкага саюза пролетарыята ўсіх краін».

ЭРНСТ ТЭЛЬМАН

У 16 год Тельман ужо ўступае ў сацыял-дэмакратычную партыю. Не глядзячы на сваю моладасьць, Тельман хутка вылучаецца на адказную прафесіянальную і партыйную работу.

У часе імперыялістычнай вайны Тэльмана накіроўваюць на фронт. Але ні фронт, ні вайна не спыняюць яго рэвалюцыйнай работы. Ён у акапах праводзіць агітацыю супраць вайны.

Соцыял-дэмакратыя здрадзіла

рабочаму класу. З найбільш с
домых рабочих Германці ствара
ца нова я партыя «незалежн
соцыял-демакраты», куды ўва
дзіць і Тэльман.

У 1933 годзе фашысты, зрабіўшы, пераварот і захапіўшы ўладу ў свае рукі, рынуліся ў аблаву на тав. Тальмана

3 сакавіта 1933 года Тэльман быў зраджыцкі захоплен фашыстамі і кінут у турму. Фашысты думалі, што хутка расправяцца і знішчаць Тэльмана. Але на зброю яны ўзяліся мільёны пралетарыяў і перадавой інтэлігенцыі ўсяго свету, напісавшыя на сваіх сцягах «свабода Тэльману!» «Да-лоў фашызм!»

Дапамагаем вясням капітала

МОНРАДУКА АРГЕНТИНИНАГО ФІЗИКАТО
проводить інтернаціональну роботу серед студентів, свідчас за збірає узуси, шифривнічі і вписує мОНРАДУКА ІТАРАТУРА. АРГЕНТИНАГО ФІЗИКАТО вліде перашку з палітываювельмі і революціонером палітла калітлістичних країн. Ми аtryбууємо пїсьми з жалівлімі малюнками бестрацїа, бестрацїага жїцї молодї кравн калітла. Нам пїшущі аб пїспах азїага фронта, аб герайнї рабоні палїтла. Прїдїуїні затрапїаї раїуїаїа їем цїлїм, всїах. Е. ч. ч. Ч. ч. ч.

Асноўная мографіцкая работа вядзецца групавымі ўпадзіважымі. Добрых вынікаў да сябе Івратусевіч М. (трэці курс матэматыка). Яе група поўнасьцю падзялялася на мографіцкую літаратуру.

Таксама добра працую ўпаўнаважаны другога курса матэматыкаў Кубіцкая З. і Журавель — ўпаўнаважаны другога курса яўрэйскай секцыі.

**Мопраўская
арганізацыя рабфака**

Летючі мопрафські організаторами рабфаків з'являючись таварушми: Донска, Бахматяйн, Валасевіч. Дякуючи цьому активу, ми ахвалілі мопрафським членством усіх студентаў і выкладчыкаў рабфаків. Записувачася па членських узносах у нас в'яма. Мы па-падзілі некалькі раз чытку пісем палітзняволеных, а тапеама калектыву чытку мопрафскіх першыя днечнай літаратуры. Усе студэнты рабфаків ахвачаны падпіскай на мопрафскія газеты і журнaлы. Мы арганізавалі і добра аформілі мопрафскую дошку.

„ПРИВІТАННЯ КРАЇНІ, ДЗЕ ЖИВЕ ПАРЫЖСЬКА КОМУНА“

Першае слова ад дэлегацыі
рымоўвае член камуністычнай
партыі Чыкаго тав. Джонс. Ён
радае студэнцкаму сходу пры-
танне ад кампартыі Амерыкі
асоба ад кампартыі Чыкаго, пр-
вітанне ад мошпаўскай аргані-
цыі.

— Я вельмі рад, — гаворы
ён, — што ў гэты дзень прыгех
к вам і маю магчымасць перада
прывітанне краіне, дзе жыве І
рыжская Комуна.

і далей тав. Джонс напам'ятам аб умалюванні сувязі з вялікімі капіталізмам, аб умалюванні моцраўскай арганізацыі. Ён кажа, каб сваё прамову словамі «Свабоду Тэльману, свабоду Тома Муні, свабоду сотням, тысячам вязням капіталізма, вязням

1949

Затим выступае член коммунистичной партии Аргентины тав. Розен. Он рассказывает, что приехал из весьма далёкой страны, из той страны, которую малые ведають у Буэнос-Айресе.

Тав. Розен розказує, як працюють маси Аргентини, Бразилі, Куби і многа інших калан'яльних країн вудячу актыўную барацьбу супроць амерыканскага капіталізма, за сваю незалежнасьць.

— Я закликаю вас, — заканчиваю свою прамову тав. Розен, — уся мерна ўмалоўваць МОПР, дапамагчы суветнаму пролетарыяту вырваць з фашысцкіх лап правяды-

ра германської пролетарської тов. Тельмана. Я закликаю вас налагодити зв'язок з нашими товаришами, які пакутують у турмах Бразилії Андреаушину Куби.

— Будзем умацоўваць моцраўскія рады! Будзем змагацца за сусветны Савецкі Саюз! П.Я.

Хвалыванне студэнтаў у Каіры

Дэманстрацыя мопра ўскай моладзі ў Берліне

Шырока разгарнем навукова-даследчую работу студэнтаў

Ініцыятыва адоорана

РЭКТАРЫЯТ БДУ АДОБРЫЎ ІНІЦЫЯТЫВУ ПАРТЫЙНЫХ І ПРОФСАЮЗНЫХ АРГАНІЗАЦЫЯЎ УНІВЕРСІТЭТА АБ ПРАВЯДЗЕННІ 22-ГА САКАВІКА КАНФЕРЭНЦЫІ ЧЛЕНАЎ НАВУКОВА-ДАСЛЕДЧЫХ ГРУПКАЎ. ДЛІЯ РАСПРАЦОУКІ КАНКРЭТНЫХ МЕРАПРЫЭМСТВАЎ ПІА НАВУКОВА-ДАСЛЕДЧАЙ РАБОЦЕ, А ТАКСАМА ДЛІЯ ПРАВЯДЗЕННЯ ПАРЫХТОУЧАЙ РАБОТЫ ДА КАНФЕРЭНЦЫІ, ВЫЛУЧАНА КАМІСІЯ (СТАРШЫНІЯ КАМІСІІ, АКАДЭМІКА НІКОЛЬСКАГА, ПРАФ. БОРДАКОВА, ЕРМОЛЕНКА, ДЫДЫРКА, АД МЯСЦАМ ТАВ. КАМІСІЯКА І АД СТУДЭНТАЎ ТАВ. ТОКЕРА.

УСІМ ЗАГАДЧЫКАМ КАФЕДР І ДЭКАНАТАМ РЭКТАРЫЯТ ПРАПАНАВАЎ АБМЕРКАВАЎ СТАНОВІШЧА НАВУКОВА-ДАСЛЕДЧАЙ РАБОТЫ НА ФАКУЛЬТЭТАХ І ЭРАВНЬ НЕАБХОДНЫЯ ЗАХАДЫ ДЛІЯ ПАЛІПШЭННЯ ГЭТАГА УЧАСТКА РАБОТЫ. У МЭТАХ ДАЛІШНЯГА СТЫМУЛІРАВАННЯ РУХУ ВЫДАТНІКАЎ ВУЧОБЫ РЭКТАРЫЯТ ПРАПАНАВАЎ ЗАГАДЧЫКУ ВІБІЛІЯ ТЭКІ ТАВ. ЗАРЭЦКАМУ АБСЛУГОВАЦЬ СТУДЭНТАЎ-ВЫДАТНІКАЎ ВУЧОБЫ БЕЗ УСЯКАЙ ЧАРГІ.

БЫЛУЧАН ФОНД ДЛІЯ АВАНСАВАГА КРЭДЫТАВАННЯ ВЫДАТНІКАЎ ВУЧОБЫ НА СПРАВУ НАБЫЦЦІ НАВУКОВАЙ ЛІТАРАТУРЫ ў 2.000 РУБЛЕЎ.

Тав. ПУЗЕВІЧ — выдатнік 2-га курса батанікаў — член навукова-даследчага гуртка сістэматыкі раслін.

«Да навукі вядзе не шырокая ваенная дарога, і толькі той можа разлічваць дасягнуць яе ззяючых вяршынь, хто, не паховаючыся труднасцей карабкаецца па яе крутых схілах».

(Н. МАРКС).

НАВУКОВА-ДАСЛЕДЧАЯ РАБОТА СТУДЭНТАЎ

УНІВЕРСІТЭТ ПЛІВІЕН РЫХТАВАЎ У АСНОЎНЫМ ВЫСОКА-КВАЛІФАКАВАННЫЯ КАДРЫ ДЛІ НАВУКОВА-ДАСЛЕДЧЫХ УСТАЎІ І ВЫКЛАДЧЫКАЎ ДЛІ ВЫШЭЙШЫХ НАВУЧАЛЬНЫХ УСТАЎІ. АД СЮЛЬ ЯСНА, ШТО ў сістэме універсітэцкага выкладання адно з галоўнейшых месц павінна займаць навуковая работа студэнтаў па той ці іншай спецыяльнасці.

Не сакрэт, што ў БДУ навуковая работа студэнтаў знаходзіцца амаль на задворках. Далека не на ўсіх факультэтах, а тым больш далёка не пры ўсіх кафедрах арганізаваны навуковыя гурткі. Заняткі ў існуючых гуртках маюць рад недахопаў: пераважаюць даклады рэфарэнтнага характару, слаба разгорнута самастойная эксперыментальная і даследчая работа і г. д.

Здаўдзіла вельмі дзяржаўны ўдзел у гуртковай рабоце студэнтаў-выдатнікаў, не глядзячы на тлумачэнне Цб пролетсуда, згодна якога студэнт не можа лічыцца выдатнікам, калі ён не прымае ўдзел у навукова-даследчай рабоце. Студэнткім навуковымі заняткамі, ніхто не кіруе, няма агульнага плану, няма належнага кантролю. Адна з важнейшых функцыяў універсітэта — навуковая падрыхтоўка студэнтаў — дупшчана на самацёк.

Надходзячая канферэнцыя, прысвечаная навуковай рабоце студэнтаў, ставіць сваёй задачай у канані змяніць становішча. Характэрна, што ініцыятыва пра арганізацыі канферэнцыі належыць студэнтам. Гэта гаворыць аб тым, што самі студэнты ўсвядомілі неабходнасць сур'ёзнай навуковай работы, факт, які мае велізарнае значэнне.

Справа спецыяльнай камісіі — распрацаваць мерапрыемствы па ўзняцці на належную вышыню навукова-даследчай работы студэнтаў.

ПРАФЕСАР П. П. БОРДАКОВ.

таў. Мне асабіста здаецца, што трэба зрабіць наступнае:

Па-першае, трэба абавязаць кафедру, пры якіх ёсць навуковыя гурткі, у найкарацейшы тэрмін прадставіць навукальнай частцы лабраўныя планы заняткаў па сярэняе верасня 1936 года (бо рад работ, напрыклад, абор прыродазнаўча-гістарычнага матэрыялу можа быць выканан толькі ўлетку). Алі пры кафедрах гурткоў няма, дык іх трэба тэрмінова арганізаваць.

Таксама неабходна адпусціць кафедрам сродкі для навуковай работы студэнтаў, згодна спецыяльных каштарысаў, бо ва многіх выпадках без папярэдніх грашовых затрат неабходна здавальняюча работу немагчыма.

Трэба абавязаць усіх выкладчыкаў, якія працуюць на ўніверсітэце, прымаць актыўны ўдзел у навуковых гуртках, бо многія выкладчыкі, якія працуюць па сумяшчэнню, рашуча ад гэтага адмаўляюцца.

ДлІ вызначэння максімальнай колькасці часу для навуковых заняткаў трэба перагледзець вучэбныя планы. Таксама трэба правесці неабходныя меры па ўрагуляванню бюджэта студэцкага часу, згодна наметкам, дадзеным мною

на спецыяльным паседжанні навуковага савета.

Трэба абавязаць усіх студэнтаў-выдатнікаў прымаць актыўны ўдзел у рабоце гурткоў. Студэнтаў, якія адмаўляюцца ад гэтага, выключыць з выдатніцкаў.

І прашаную ўвесці ў дыпламах пункт аб навуковай рабоце студэнта. Вылучыць найбольш навукова падрыхтаваных студэнтаў у аспірантуру, а таксама выдаваць характарыстыкі для назначэння іх на аднаведныя пасады ў навукова-даследчых установах.

ДлІ лепшай задкаваленасці ў пастановіцы навукова-даследчай работы трэба ўвесці сістэму праміравання факультэтаў, кафедраў і асобных выкладчыкаў, а таксама праміраванне студэнтаў, якія дабіліся высокіх паказчыкаў у навуковай галіне.

З першага верасня 1936 года я прашаную практыкаваць выданне зборніка лепшых студэцкіх работ. Неабходна таксама папоўніць пашу аблітатэку кнігамі і журналамі, якія патрэбны для студэцкіх навуковых работ, для чаго кафедры павінны прадставіць аднаведныя сілы.

Мне здаецца, што пры навукальнай частцы ўніверсітэта неабходна стварыць пастаянную камісію, у склад якой на яе функцыі кантролю садзейнічаць навуковай рабоце студэнтаў.

Вядома, ўсе гэтыя мерапрыемствы не вычэрпваюць тых мерапрыемстваў, якія патрэбны для належнай паставі рабарты. ДлІ гэтага патрэбны актыўны ўдзел рэктарыята, партыйных і грамадскіх арганізацый, выкладчыкаў і шырокіх мас студэнтаў, у першую чаргу выдатнікаў.

Час не чакае. Пытанне даўно наспела, і яго трэба вырашыць у найкарацейшы час.

«Навука таму і называецца навукай, што яна не прызнае фетышаў, не баіцца падняць руку на аджываючае, с іспроў і чула праслухоўваецца да голасу вопыту, практыкі».

(І. СТАЛІН).

Прафесар фізікі маскоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта МІХЛІН чытае лекцыю аспірантам у працягаванне.

Акадэмік Н. Нікольскі

НАВУКОВА-ДАСЛЕДЧАЯ

Асноўная задача гістарычных факультэтаў заключачца ў падрыхтоўцы высока-кваліфікаваных навуковых кадраў у галіне марксісцка-ленінісцкай гістарычнай навукі. Аднак пытанне аб арганізацыі навукова-даследчай работы студэнтаў-гісторыкаў нааымае першаступеннае значэнне.

Першая прадпсылка арганізацыі навукова-даследчай работы студэнтаў-гісторыкаў павінна быць аднаведная арганізацыя семінарскіх заняткаў.

Гэтыя заняткі на гістарычных факультэтах павінны будавацца не па прынцыпу дапаможных заняткаў, у форме рэпетыцыі ці прапрацоўкі асобных пытанняў курса, а па прынцыпу свайго роду школы тэхнікі навукова-даследчай работы. Такі характар павінны насіць ужо прасемінарскія заняткі на першым курсе. Семінарскія заняткі на наступных курсах павінны будавацца так, каб па меры засваення гістарычнага матэрыялу і па меры аўдавання тэхнікі гістарычнай даследчай работы маглі ставіцца і вырашацца даступныя для студэнтаў тэмы даследчага характару.

Выходзячы з гэтага, я паставіў прасемінарскія заняткі на першым курсе 1934—35 года як заняткі прадэўтэчнага (падрыхтоўчага) тыпу. Іны налілі форму, галоўным чынам, чытання і тлумачэння ўрыўкаў з перакрыніц пад кіраваннем прафесара. Папярэдняя прапрацоўка ўрыўкаў праводзілася брыгадамі. Ад кожнай брыгады ра-

СЕМІНАРЫ—АСНОВА РАБОТЫ СТУДЭНТАЎ

білі невялікі (5—10 мінут) пэрыяд даклад, які служыў зыходным пунктам для калектыўнай прапрацоўкі на аніятках. Такім чынам, студэнты прымушаны да карыстання перакрыніццямі, пры чым у першую чаргу павінны былі засвоіць асноўныя элементарныя прыёмы гістарычнай крытыкі. Работа вялася як над дакументальным, так і над гістарычным матэрыяламі.

На аснове прароўленай за 1934—35 год работы у агульным навукальным годзе мною пастаўлены заняткі нармальнага семінарскага тыпу. Кожны студэнт павінен распрацаваць адну тэму і прадставіць па ёй пісьмовы даклад. ДлІ разооркі тэмы ўказваўся: 1) асноўныя ўрыўкі з перакрыніц, 2) мінімальна неабходныя ўрыўкі з літаратуры, 3) установачыя выказванні маркса і энгелса па даных пытаннях.

Кожны студэнт павінен даказаць, што ён умее прымяніць да гістарычнага матэрыялу марксісцкі метад прапрацоўкі і што ён можа разбірацца ў перакрыніццях і агрупіроўваць іх матэрыялам свае далажэнні. Літаратурныя дапаможнікі павінны служыць пры гэтым імяна толькі дапаможнікамі, а да ўрыўкаў з буржуазнай гісторыяграфіі студэнт павінен правяці і свае гістарычныя адносіны.

Асаблівае маіх заняткаў гэтага года заключачца яшчэ і ў тым, што кожны студэнт, апрача свайго даклада, павінен прадставіць яшчэ падрабязныя вусны крытычны разбор аднаго з дакладаў таварышоў, папярэдняе прачытаўшы крытыкуе.

мы даклад і ўвесь паказаны для апошняга матэрыялу. Гэта заданне мае вельмі значнае метадалагічнае значэнне, бо яно не толькі прымушае студэнтаў да правільных прыёмаў крытычнай работы, але таксама дапамагае студэнтам унікнуць памылкаў пры рабоце над сваімі тэмамі.

У прамеся падрыхтаваныя работы ў ўсіх пытаннях, па якіх яны сустракаюць труднасці. Гэтыя кансультацыі я лічу неабходнымі для кожнага дакладчыка. На кансультацыі я мяно даючы метадалагічныя і тэхнічныя ўказанні, каб дапамагчы дакладчыку аўдацца ў правільнае выкарыстанне ўказаных яму матэрыялаў для распрацоўкі тэм.

Якія ж першдыя вынікі семінарскіх заняткаў за апошняе паўгоддзе? За гэты час былі прадстаўлены, прачытаны і разабраны дзесяць дакладаў. З іх адзін аказаўся неадвальняючым, астатнія здавальняючымі. Хоць у некаторых з іх былі дэфекты буйнага недахопу, аднак, іх аўтары добрасуменна прапрацавалі ўказаны матэрыял і па меры сваіх сіл і магчымасцей стараліся даць самастойныя работы.

Паказуе каротка асноўныя агульныя недахопы, выяўленыя за тры месяцы. Па-першае, выявілася, што далёка не ўсе студэнты добра ўсвоілі агульны курс старажытнай гісторыі. Гэта часткова сказана ў дакладзе, але часцей выяўляецца ў спрэчках. Між тым агульны курс — гэта фундамент для работы н кожнай спецыяльнай тэмай. Зараз гэта ясна для ўсіх удзельнікаў семінара.

Па-другое, выступаўшыя дакладчыкі не ўмеюць тэхнічна правільна выкарыстоўваць устаноўачныя выказванні Маркса і Энгельса. Звычайна яны скандэнтуюць гэты

матэрыял ва ўводнай частцы, а ў гістарычнай частцы ў іны раз да ім зааываюць. Толькі адзін даклад быў падбудаван у гэтых адносінах правільна. Але буйны метадалагічны памылка да гэтага часу ў дакладах не было.

Па-трэцяе, дакладчыкі паказалі, што яны ўмеюць выбіраць з крыніц матэрыялы, якія адносяцца да тэмы, але яшчэ слабы ў галіне крынічнага аналізу. Ускія крыніцы, якія былі ў іх, не змест, звычайна называюцца «дакументам», не высвятляецца ступень яго даставярнасці, не ўважваецца ўвага на яго эпоху, на палітычныя погляды яго аўтараў і г. д. На апошніх занятках перамаганне гэтага недахопу пачалося ўжо з боку студэнтаў у спрэчках.

Па-цвёртае, сказваецца агульная слабасць тэхнікі як агульна-літаратурнага парадку, так і спецыяльна-гістарычнай тэхнікі. Гэта праяўляецца ў недастатковай прапрацоўцы пляна, у няўменні правільна вызначыць суадносіны асобных частак работы і выраза іх дыферэнцыяваць, у няўменні дамаць цытаты ў такім выглядзе, каб яны адразу і поўнасна дасягалі сваёй мэты і ў цэлым раскрывалі большыя дробныя недахопы.

У гэтым поўгоддзі прадстаць работа, якая дасць магчымасць зрабіць некаторыя канчатковыя вывады. Зараз можна толькі сказаць, што метадалагічная аснова ў студэнтаў другога курса дастатковая, але што фактычны фундамент — у выглядзе добрага ўсваення агульнага курса — слабы, і што на шляху аўдавання тэхнічнай зброеды яшчэ толькі першыя крокі.

Тут я падыходжу да другога асноўнага пытання — арганізацыі навукова-даследчай работы студэнтаў.

Мне здаецца, што на семінарскіх занятках першага і другога курсаў трэба сувядома ставіць задачу адроджы студэнтаў, якія маюць задаткі навукова-даследчага характару. Мы менш за ўсё павінны арыентавацца на «масавую» вытворчасць «сярэдняга» навуковага работніка. Наадварот, не забываючы аб гэтай «сярэдняй» масе, мы павінны ў першую чаргу выдзяліць і асабліва навуцкіх і падрыхтаваць найбольш здольных і выдатных студэнтаў. Таму, пачынаючы з трэцяга курса, побач з агульнымі семінарскімі заняткамі трэба арганізаваць спецыяльныя заняткі з тымі студэнтамі, якія выдзяляюцца з агульнай масы на першым і другім курсах. Я не прадвырашаю зараз формы гэтых заняткаў. Магчыма, гэта будзе гурткі пад кіраваннем прафесараў, магчыма, гэта будуць асобныя семінары павышанага тыпу, магчыма і то, і другое.

Такому працэсу адбору мы ўсім чынам павінны садзейнічаць. Ён не павінен быць аддан самацёку. Гэта трэба стымуляваць усімі магчымымі сродкамі, зольва дэмакратычныя лепшыя студэцкія даклады ў універсітэцкіх выданнях, спецыяльным праміраваннем і г. д. Гэтыя меры павінны ўжывацца да лепшых дакладаў студэнтаў, пачынаючы з прасемінараў першага курса. Побач з гэтым трэба павысіць якасць усваення агульных гістарычных курсаў, вылучаючы і тут выдатнікаў з агульнай масы.

Адаючы гэтыя мае прапаавы думкі на шырокае абмеркаванне выкладчыкаў і студэнтаў, я спадзяюся атрымаць ад таварышчай гуртоўняй аўтара, каб палепшыць сваю ўласную работу, перамогчы яе недахопы.

Абмяркоўваем артыкул „Універсітэцкія будні“

У МІНУЛЫМ НУМАРЫ ШМАТТЫРАЖКІ БЫЉ ЗМЯШЧАН АРТЫКУЛ ПРАФЕСАРА БОРДАКОВА „УНІВЕРСІТЭЦКІЯ БУДНІ“. ГЭТЫ АРТЫКУЛ ЗАКРАНУЉ РАД ІСТОТНЫХ ПЫТАННЯЉ НАШАГА УНІВЕРСІТЭЦКАГА ЖЫЦЦЯ. СТУДЭНТЫ НА СХОДАХ, У ІНТЭРНАТАХ ВЕЛІМЫ ЖЫВА ЯГО АБМЯРКОЉВАЮЦЬ, ПІШУЦЬ У ШМАТТЫРАЖКУ СВАЕ ЗАУВАГІ, СВАЕ ПРАПАНО. ВЕЉ У ГЭТЫМ НУМАРЫ МЫ ЗМЯШЧАЕМ НЕКАЛЬКІ ВЫКАЗВАННЯЉ НАВУКОВЫХ РАБОТНІКАЉ І СТУДЭНТАЉ.

АБМЕРКАВАННЕ АРТЫКУЛА „УНІВЕРСІТЭЦКІЯ БУДНІ“ ПРАДАЉЖАЕЦЯ.

ДА РАЦЫЯНАЛІЗАЦЫІ ВУЧЭБНАГА ПРАЦЭСА

Артыкул прафесара Бордакова „Універсітэцкія будні“ закрануў пэлы рад пытанняў першаступеннай важнасці. Гаворачы аб рацыяналізацыі вучэбнага працэсу, ён дэдае часу студэнта, метадыцы ўчоту ведаў і г. д., аўтар надавае ярка ахарактарызаваў становішча вучэбнай і навукова-даследчай работы студэнта, асабліва на старэйшых курсах, дзе студэнт опадзяецца толькі тады працаваць і вучыцца па сапраўдному, калі ён хочаць універсітэту.

Намечаны аўтарам меры для выхалу з гэтага становішча, на маю думку, у поўнай меры рацыянальны і боасправа дадуць пры перабудове выкладання добрыя рэзультаты.

Прафесар Ц. Н. Годнеў

ты. Адно толькі пытанне, высунутае П. П. Бордаковым, я стаўлю пад сумненне гэта вольнае наведванне лекцыі.

Калісьці ў старых універсітэтах існавала вольнае наведванне лекцыі. На лекцыях звычайна прысутнічала дэ.тры студэнты, якія заходзілі „от нечего делать“, але на што-ж тады лекцыі?

Мне здаецца, што калі дадуць магчымасць такога планавання, то наведванне лекцыі стане не толькі не абавязковым, але і немагчымым. Большасць прыродазнаўчых

наук пабудавана так, што прапусцішы 1—2—3 лекцыі, губляеш лагічную сувязь частак прадмета, і далейшае наведванне становіцца аўсім бекарыстым. Апрача таго, у правільна пастаўленых лекцыях павышэнне давацца навальні навуцы, каторых нельга знайсці ў літэратуры, дэманструюцца даследствы, якія не могуць быць паўтораны. Калі нават і дануць вольнае наведванне лекцыі, дык толькі з адным разлікам, што карыстанца гэтым сваім правам студэнт будзе ў выключных выпадках.

Я лічу, што ні ў яким выпадку нельга дапусціць планавання будучага часу студэнта выходзячы з ігнаравання лекцыі.

МАЕ ЗАУВАГІ

Дачэнт Е. ЗУБОВІЧ.

Артыкул прафесара Бордакова правільна падняў пытанне аб недахопах нашага ўніверсітэцкага жыцця. Што можа зрабіць універсітэт для выпраўлення гэтых недахопаў?

Безумоўна, універсітэт у сілах упарадкаваць справу са студэнцкімі сходамі, а нагузкай, вучэбнай літаратурай, наладзіць работу ў бібліятэцы, парадкаваць у сталовай, знізіць некаторыя недахопы ў інтэрнатах, дабіцца лепшага абсталявання некаторых кафедр і павышэння памяшкання для лабараторыі. Ажыццявіць гэта — вельмі важна, але гэта яшчэ далёка не ўсё.

Адной з галоўных прычын нашых недахопаў з’яўляецца адсутнасць неабходнай колькасці на ўніверсітэце штатных выкладчыкаў. Сістэматычная лямка раскладу, надычайная канцэнтрацыя некаторых прадметаў на працягу невялікага адрэзку часу, частая перамога заняткаў з раніцы на вечар

(што вельмі дрэнна адбіваецца на рабоце студэнтаў) будуць знішчаны тады, калі будзе знішчана для выкладчыкаў неабходнасць сумішчэння работы ў розных установах.

Каб знізіць гэтыя недахопы, патрэбна, як піша тав. Бордакоў, „сэрэтышная рэарганізацыя ўсёй універсітэцкай справы“. Гэта „рэарганізацыя“ вырашыць пытанне аб вызваленні студэнтаў ад абавязковага наведвання лекцыі, што на май думку, для значнай часткі студэнтаў будзе мець станоўчае значэнне.

Некалькі слоў аб нагузцы студэнта. Пры вельмі напружанай рабоце па аднаму прадмету я мог прадукцыйна працаваць прыблізна восем гадзін, калі-ж разумовая праца складаецца з слухання рэальных лекцыі, лабараторных заняткаў, чытання ў бібліятэцы і інш., то 11—12 гадзін пры разнастайнай рабоце я не лічу значным перавышэннем нормы; важна толькі, каб студэнт меў магчымасць правільна, раўнамерна размеркаваць гадзіны сваёй работы і адпачынку.

Што датычыць „канферэнцый“ або „спрапаровак“, то іх, безумоўна, хутка адкіне само жыццё. Бо калі ў ВНУ прымаюцца толькі такія асобы, якія могуць добрыя ведаў у аб’ёме дэсціцігодкі. Я не прылічваю „спрапаровак“ і „рэпартыжарства“ і пачаў іх сам выводзіць на некаторых курсах, але ўсё-ж гэта трэба рабіць аспарожна, бо безумоўна, ішчэ многім студэнтам, прынятым у ВНУ без належнай падрыхтоўкі, патрэбна такога роду дапамога, якая дасць ім магчымасць не дрэнна скончыць ВНУ і аказацца карыснымі работнікамі на тым участку, на які іх паставіць партыя і урад.

Наша задача цяпер — выявіць поўнаасцю неаплачаныя выйгрышы і поўнаасцю іх апаціць. Нам патрэбна дапамагчы азмасцю падшэфнага калгаса арганізаваць абслугоўванне пазыкатрымацеляў і ўкладчыкаў-калгаснікаў.

ПЕРШЫЯ ВЫНІКІ

Дыпломныя кафедры фізічнай хіміі своечасова распачалі работу над дыпламамі і ўжо пмэт чаго зрабілі.

Дыпломныя работы па кафедры фізічнай хіміі носіць дэраважна тэарэтычны характар. Дыпломны Харамоненка прабёў рад вельмі цікавых аналогій паміж хвалявымі працэсамі і перыядычнымі рэакцыямі. Зараз таварыш Харамоненка працуе над эксперыментальным падтрыжненнем гэтай аналогіі.

Дыпломнік Каралькоў даследуе метады статыстыкі ўласцівасцей многатампагентных сістэм. Ён таксама мае ўжо пэўныя вынікі.

Мэта май работы — вывучыць залежнасць паміж некаторымі фізічнымі ўласцівасцямі хімічных злучэнняў. Мне цікавіць такія ўласцівасці хімічных злучэнняў, у якіх кожны атам заўсёды ўносіць адну і тую-ж велічыню. Частку работы я ўжо выканаў. Мне цяпер патрэбна правесці статыстычнае параўнанне вылучаемай уласцівасці з другімі падобнымі ўласцівасцямі (парахорам і эфэрацыям).

Дыпломныя кафедры фізічнай хіміі абяцаюць прадставіць работы, якія дадам будучы адгавор на патрабаваннем к універсітэцкім дыпломным работам.

СТАРОБІНЕЦ.

ДЗЕНЬ УКЛАДЧЫКА І ПАЗЫКАТРЫМАЦЕЛЯ

У сучасны момант праводзіцца важнейшая масавая палітычная кампанія — дзень укладчыка і пазыкатрымацеля. Тэрмін рэалізацыі пазыкі другой палігодкі (трэцяга выпуска) закончан.

У БДУ аблігацыі падпісчыкам ўжо разданы, за выключэннем тых студэнтаў, якія знаходзяцца ў доўгатарымным адпачынку.

Наша задача цяпер — выявіць поўнаасцю неаплачаныя выйгрышы і поўнаасцю іх апаціць. Нам патрэбна дапамагчы азмасцю падшэфнага калгаса арганізаваць абслугоўванне пазыкатрымацеляў і ўкладчыкаў-калгаснікаў.

У мэтах павышэння абслугоўвання ўкладчыкаў у Менску ўводзіцца ў сакавіку 1936 года „ацэная апацічная кніжка“. Галоўнай перавага новай сістэмы для ўкладчыкаў у тым, што па адпайнай апацічнай кніжцы ўкладчык можа ўносіць і атрымліваць грошы па ёй ў любой апацічнае торады.

На аснове шырока-разгорнутай масавай работы мы павінны дабіцца прытоку новых укладчыкаў на фінансаванне сацыялістычнага будаўніцтва.

Момсад БДУ ГРЫШАНЕЉ

Універсітэцкая хроніка

23 сакавіка прафком БДУ наладжвае культнах у ТРАМ на пастаюнку „Ася“. Блеты можна атрымаць у культработніцкай факультэтаў.

29 сакавіка адбудзецца ўніверсітэцкі дыопут па твору пісьменніка-ардэнаносца Н. ОСТРОЉСКАГА „Лік гартавалася сталь“.

З 20 сакавіка аднаўляюць сяго рэгулярную работу наступныя гурткі студэнцкай самадзейнасці: харавы гурток—стараста Машкоўскі, кіраўнік Ткачоў; літгурток—стараста Герасімаў, кіраўнік Аляхновіч; шахматны гурток—стараста Зельдзін, кіраўнік Камянецкі; фотгурток—стараста Мамчыц, кіраўнік Пройс; драмгурток — стараста Савіцкі, кіраўнік Лаўроў. Заліс у гурткі прадаўжаецца.

Перабудаваць работу

Зусім праў прафесар Бордакоў, калі ён ставіць пытанне аб перабудове вучэбнай работы ва ўніверсітэце. Возьмем нашы прасемінарскія заняткі. Вельмі часта з-за пэдахопу чз.у мы не прапароўваем перад заняткамі адпаведнай літаратуры, і таму, замест палыбленай прапароўкі пытанняў, на занятках паўтараем у скарачэнным выглядзе лекцыю. А часта бывае так, што меншасць студэнтаў займае ўвагу выкладчыка пытаннямі, якія большасць студэнтаў даўно ўжо распрацавалі.

Таму мы думаем, што групуваць

заняткі не мэтазгодны. Яны з’яўляюцца тормазам у павышэнні якасці вучобы, не даюць магчымасці студэнту самастойна працаваць.

Вельмі часта ў нас на тэафаке наладжваецца, што ў адзін дзень ўсё гадзіны запаўняюцца выключна лекцыямі, а ў другі дзень толькі трупавымі заняткамі, расклад лекцыі мяняецца на дзень па некалькі разоў. А гэта ўсё адбіваецца на сістэматычнай падрыхтоўцы студэнтаў да заняткаў.

Студэнты ІІ курса геафака МАТЫЛЬ І СУДАРАЉ.

МАЯ РАБОТА НАД ДЫПЛОМАМ

Тэма май дыпломнай работы — тэорыя малекулярных спектраў. Гэта пытанне пачынае тэарэтычна афармляцца толькі з 1925 года і да гэтага часу яшчэ не распрацавана.

Май задачай з’яўляецца сабраць унёс дакоплены да апацічнага дня эксперыментальны і тэарэтычны матэрыял; распрацаваць і абатульць у больш-менш стройную сістэму тэорыю малекулярных спектраў.

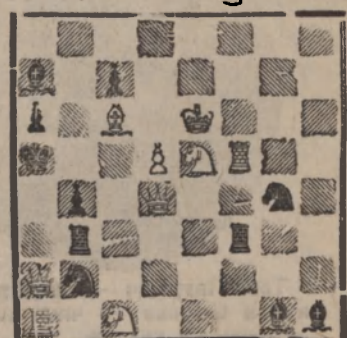
На сёнешні дзень я азнаёміўся з асноўнай літаратурай, склаў план, які адробран кансулітантам — прафесарам Успенскім. Труднасці, я сустракаю, галоўным чынам, у разборы вельмі складанага матэматычнага апарату. Вузмю месцам з’яўляецца таксама слабая веданне замежных моў (калі з нямецкай мовай у мяне справа даволі добра абстаіць, то з французкай — вельмі дрэнна).

Вялікую дапамогу аказвае мне прафесар Успенскі

Дыпломнік фізмата ЖУХАВІЦКІ.

ШАХМАТЫ

ЗАДАЧА № 1
Я. КАМЯНЕЦКАГА

Бел: Кр6, Фд4, Лд1, Лд5, Сд7, Сд6, Кс1, Кс5, п d5... (9)
Чорн: Кра5, Фа2, Лд3, Лд3, Сг1, б1, Кб2, Кг4, ппшд, б4, с7... (11)
Мат у 2 х дзды

Сеанс аднаразовай шахматнай ігры

12 сакавіка ў інтэрнаце БДУ галоўнага корпуса праведзены сеанс аднаразовай шахматнай ігры на 13 дошках. Сеанс даў ітрок першай катэгорыі—студэнт фізмата Камянецкі. Удзельнікам сеанса былі лепшыя шахматысты інтэрната. Сеанс цягнуўся адну гадзіну 45 мінут і закончыўся з вышкам у карысць тав. Камянецкага.

Выйгрыш уоіх 13 шахматнай ігры Камянецкім гаворыць не толькі аб тым, што ён добра іграе, але і аб тым, што нашы студэнты не дастаткова авалодалі шахматным майстэрствам.

Для павышэння якасці шахматнай ігры совет інтэрната арганізоўвае шахматны гурток у інтэрнаце галоўнага корпуса.

М ЗАЙЦАЉ.

Адказны рэдактар АЛАЙ.

Горліт № 573.

Студэнты фізмата (справа налева) ГАРБАЦЭВІЧ, КЛІМЕНКО, САВІЦКІ, КАВЕЦКАЯ, ЗАЙЦАЉ і ГУРВІЧ выконваюць нацыянальны танец „Лявоніху“.

Нясем вясёласць і бадзёрасць у масы

Густы змрок ахутвае горад. Студэнты, радасныя і бадзёрыя, спяшаюцца на свой вечар.

Гарбацэвіч І. ўжо даўно воззіцца з касцюмамі для балета. Ён шмат часу патраціў, каб іх дастаць, ды кожнаму па рогу і па густу. Цяпер толькі адна думка трывожыць: Толькі-б не надкачаць.

Тарасевіч старанна аглядае гармонік.

І вось у беларускіх нацыянальных касцюмах на сцэну выйтаюць пары. Яны акружаюць гарманіста,

і вясёлыя прыпеўкі разрываюць цішыню:

Як на гарцы, на гары
Вырасла два дубіка,
Сказа Сталін у Маскве —
Чуе ўся рэспубліка.

Гармонік грае „казачка“. Пачынаецца лікі танец.

Зала грміць ад вондэскаў.

Удзельнікі выбягаюць на сцэну, дзякуючы за сустрэчу. Сярод іх старыя знаёмыя: Гарбацэвіч, Кліменка, Савіцкі, Кавецкая, Зайцаў, Хавіна, Небасеў, Рызова, Гурвіч, Шклір і Гадубенка.

М. БЛІЗКІ.

Мемс, друкарня „Звязды“

Тыраж 1.000 экз.